

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

XIV. Proti desetim dojde mi poročilo, da treba pokopati nekega vojaka, ki je nesrečno v silovitej Bosni utonil. Podam se torej s častnikom, ki je imel danes v taboru nadzorstvo, na kraj, kjer je počival nesrečnik. Daleč tam za Žepčami na visokem peskovitem obrežju ležal je revež. Dva tovarša sta ga položila na dolga 2 hloda in zakrila z zelenimi jelšnimi vejicami. In spremljali smo ga nas četvorica čez njive in travnike, čez strm in grm do ledine, na kateri so že stali 4 majhni križci v blagi spomin tu počivajočim boriteljem za častno zmago sv. križa nad mohamedanskim polumesencem. Milo se nam je pri srcu storilo, ko smo molili za dušo ranjkega in njegovih 4 tovaršev, naj bi mirno počivali, če tudi v tujej zemlji, daleč od svojih ljubih. Veselo iznenadil pa me je danes proti mraku mladi kat. duhovnik fra Mato Baljić, rojen Sarajevčan, župni pomočnik na Osovi, dobri 2 uri zunaj Žepeč v hribih. Ko primaha k mojemu vozu, veli rekoč: Eto me fratra, katoliškega sveštenika! ker sem slišal, da se v taboru nahaja vojniški duhovnik, došel sem nalašč v Žepče, da ga vidim in mu morebiti kako reč oskrbim. Kako se torej imaš, dragi brate? Nikako, sežem v besedo, ker manjka še za slabo životarenje mnogo reči, kaj bi še le rekel, za dobro življenje? Ta britka tožba je čestitega brata tako privzdignila, da mi je v kratkem času preskrbel 20 jajo po 3 za 1/2 kr. in 2 piščeti po 50 kr. Sedaj mi je bilo še le moči, cesarjev rojstni dan prav štimano obhajati z nekaterimi drugimi gospodi, ki so bili v goste povabljeni. Kručali smo ravnokar pri slastnej pojedini, ko pripeljejo slavonski vozniki od Vrauduka mnogo oslavljenih, bolenih in ranjenih pešcev, kateri so nam dali dovolj posla noter do trdne noči. Najrevnejši so bili v bolnišnico djani prenočevati, da se drugega jutra rano zopet odpeljejo. Leopold Steindl od štajerskega polka Belgier je spotoma umrl. Tudi nekateri drugi so bili na pol mrtvi, da se geniti niso mogli. Sporna vročina in vsled te neugasljiva žeja, zraven pa še glad, so jih največ omanili. Pogled na te trpine in pa neko ne ravno tolažljivo poročilo sta nam bila popolnoma ogrenila veselje, ki nas je bilo čez dan kolikor toliko navdajalo. Došel je namreč o zdrava Mariji urnega pota v tabor nek krščanski Bošnjak z novico, da se turčini nicoj na boj pripravljajo. Le tje gor v hribe pogledjte, rekel je poveljniku taborskemu, kazaj z desnico na desno obrežje Bosnino, in zapazili boste, kako se neprijatelj zbira od vseh strani! In res! videti je bilo, kako se je Žepčanom v hribe mudilo. Četa za četo je dirjala v šumo. Nenavadno gibanje je na-

stalo v onem delu mesta, ki leži na desnem bregu obilne Bosne. Poveljnik je takoj ukazal, da se kanonirji in pešaki postavijo na kraj, od koder bi bilo slučajno pričakovati napada. Štiri kanone so namerili proti mestu naravnost na mošeje, da bi pri prvem puku iz turške puške vse upepelili. Brzo je bilo vse urejeno in za vse mogoče slučaje za silo poskrbljeno. Ob osmih zadonele so po taboru trompete, kakor da bi se podali vsi po navadi h počitku; to pa za to, da bi nas sovražnik tem preje zgrabil, misleč, da uže dobro spimo. A spanje naše je bilo le zajčje. Se vé, kdo bi mogel o takih razmerah mirno oči zatisniti, ko je povsod brušč in trušč, strah in trepet, jeza in nevolja, da si mnogokrat brez potrebe, kakor tudi to noč. Zvedeli nismo, kaj je turčine preplašilo, da niso izvršili svojih namer. Znali smo le to, da imajo grozen strah pred kanoni. Kedar začnejo ti divjaki svinčeno zraje po nasprotnikih sipati, nij ga turčina junaka, ki bi ne smuknil izza grma in bežal, da so mu pete na potu. Vrh tega so bili še 4 odlični mohamedani v trdnjavi zaprti, katerim se je napovedalo, da bodo brez odloka ob glavo djani kakor hitro se pripeti kako nasilstvo od njihovih rojakov. V noči smo le to opazovati zamogli, kako so si iz višin znamenja dajali z ognjenimi hlodi, s katerimi so po zraku krilili, vzdigovaje jih sedaj navzgor, sedaj nazdol. Ker se nam nicoj ničesar nij prigodilo neljubega, prespali smo prihodnje noči tem mirneje, ker je bilo upati, da vstaši nimajo dovolj moči, niti dovolj poguma, napasti našo gnezdo.

(Dalje prih.)

Smešničar 13. Bila je natakara. Pivci so jo zvali Mimo. Nekokrat je morala Mima v sodnijo. Tukaj jo sodnik po svojej uradniškej navadi vpraša: kaj vam je ime? Mima se pa začne smejati in reče: pač smešno, da me g. sodnik tako izprašujejo, saj me dobro poznajo; še snoči so mi večkrat djali: Mima, prinesi no še 1 liter.

Razne stvari.

(Novince za regim. Hartung) odbirali bodete 2 komisiji. Prva bo poslovala za Slov. Gradec in Mahrenberg (623 mladenčev je pozvanih) dne 2. 3. 4. in 5. aprila; Šoštanj (272) dne 7. 8. aprila; Gornji grad (338) dne 15. in 16. aprila; Vransko (224) dne 18. in 19. aprila; za okolico celjsko in Laško (1141) dne 21. 22. 23. 24. 25. 26. in 28. aprila, mesto celjsko (36) dne 29. aprila; Brežice in Sevnico (587) dne 1. 2. in 3. maja; Rogatec (325) dne 9. in 10. maja; Šmarija (441) dne 12. 13. in 14. maja, Konjice (588) dne 15. 16. in 17. maja, Slov. Bistrica (391) dne 19. 20. in 21. maja. Druga komisija za okolico mariborsko in sv. Lenart (1322) dne 1. 2. 3. 4. 5. in 8. aprila, za mesto (79) dne 9. aprila, in (1084) dne 15. 16. 17. 18. 19. in 21. aprila;

Ormož (412) dne 23. 24. in 25. aprila; Radgono zgornjo in Ljutomer (770) dne 26. 28. 29. in 30. aprila; Radgono (276) dne 2. in 3. maja; Cmurek (528) dne 5. 6. in 7. maja; Arvež in Lipnico (1090) dne 9. 10. 12. 13. 14. in 15. maja; Wildon (338) dne 16. in 17. maja.

(Društvo veteranov) ali dosluženi vojakov se je osnovalo v Ptuj. Oglasilo se je do sedaj 65 udov in vabijo se k pristopu vsi bivši vojaki iz Ptuja in okolice. Vse prav. Ali ni prav, da je povabilo nemško. Koliko vojakov trdih Nemcev pa imate doli?

(Varujte se oderuhov) prišedših iz Gradca itd. in potujočih po slovenskih trgih in vasicah. Ponujajo n. pr. 500 fl. na menjico, dajo pa samo 300 fl. ker 200 fl. brz kot činž podržijo. To je 40 %, če menjica velja 1 leto, 160 %, če samo 3 mesence, kar je navadno!

(Mariborsko mesto) je lani potrošilo 107.015 fl. Med temi 8568 fl. za šolo, 12.795 fl. za mestne uradnike, 7505 fl. za policaje, 6281 fl. za svečavo in 6200 fl. za uboge!

(Liberalno gospodarstvo) se kaj lepo kaže v tem, da je bivšega poslanca Brandstetterja rudnik na cink blizu Sevnice bivšega ministra Beusta brat cenil na 1.000.000 fl. tako, da je finančni minister iz državne kase rad posodil za kopanje cinka 60.000 fl. Sedaj se je pa sodnijski in po dražbi pokazalo, da rudnik ni bil vreden 1 milijon, tudi 60.000 fl. ne, ampak le 50 fl. Kajti za 50 fl. ga je sedaj na dražbi kupil mariborski trgovec g. Pirhan. Morebiti je veselo denarje zajemati iz državne kase, ali gotovo žalostno in britko je davkeplačilcem zavolj takih potroškov v njo vplačevati!

(G. dr. Kočevanju) v Celju je nekoliko bolje. († Umrli) je 17. marca več kot 30letni mežnar ljutomerski g. Andraš Bohinec, zvest prijatelj „Slov. Gosp.“ Naj počiva v miru!

(Obsojeni dijaki celjski) so se zapstoj pri-tožili v Gradcu, zapstoj za sprejetje prosili v Mariboru. Uradni list „Grazer-Zeitung“ zagovarja vse in pravi, da je celjska gimnazija „nemška“, ker je ondi lani bilo 82 nemških in 82 slovenskih dijakov. To je pomota. Kajti lansko poročilo celjske gimnazije navaja 98 Nemcev in 98 Slovencev, kar je pa celo krivo, ker imenik dijakov prejasno kaže le 63 nemških, a 133 slovenskih dijakov!

(Grdunski tatove) niso mogli vlomiti v klet dr. Baumana v Framu marib. okraja, pa so mu porezali vsa lani posajena sadnosna drevesa!

(Konji všli) so Leopoldu Winklerju in Jožefa Štamcerju na stezi iz Mahrenberga v Muto; prvi si je zlomil roko, drugi nogo! Prvega oče je iste dni umrl po dolgi in hudi bolezn!

(Celje) ima letos v srenjskem proračunu primanjkljaj 16 920 fl. Zato bodo Celjani večjo užiti-nino plačevali, bolj drago jedli, pili in stanovali, kar pa se vé nič ne brani, da nebi zopet istih

dragih gospodov volili v mestni zastop! Kedar ljudje sami sebi zausnice dajejo, jim res ni pomagati!

(V Mariboru) je bila 17. marca godba v gledališču za Szegedinčane, toda poslušalcev je zmanjkalo in toraj tudi denarjev za Magjare!

(Nadučitelj) v Negovi je postal g. Jurij Bre-gant, podučitelj v Arji vasi Celestin Manšic, nadučitelj v Ponkvi g. Obersky je dobil zboljšanje plače!

(Pri belem dnevu napalo) je 5 pobalinov na stezi pri Vojniku 2 popotnika ter enega tako sklalo, da je nesrečnež zvečer od zdravnika in spovednika bil najden brez zavesti dne 24. marca.

Dražbe. 29. marca Jan. Semedrovič v Šma-riji 1900 fl., 31. marca Anton Čeh v Zamarkovi 1000 fl., Anton Škvorec v Vičancu 300 fl., 1. aprila Ana Krajnc 800 fl. v Konjicah, Marija Vidovič v Sakovem 550 fl. Andrej Cebej v Lančji vasi 230 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	6	20	4	30	4	20	2	50	4	30	4	30	4	20
Ptuj . . .	5	80	3	90	3	80	2	80	3	80	3	90	4	—
Varaždín . .	5	20	3	20	3	40	2	30	3	40	3	20	3	10
Dunaj } 100	9	55	8	23	8	33	6	45	5	95	6	85	—	—
Pešt } Klg.	9	15	5	90	6	30	5	65	4	75	4	65	5	—

Loterijske številke:

V Trstu 22. marca 1879: 31, 22, 71, 33, 63.

V Lincu „ „ 68, 32, 60, 69, 5.

Prihodnje srečkanje: 5. aprila 1879.

Podpisani naznanja, da je v gosposkej ulici šte. 11. odprl novo prodajalnico za moko in deželne pridelke ter priporočuje slavnemu občinstvu svojo vse-lej dobro odbrano zalogo vsakovrstne moke, sočivja, pšena, rolanega ječmena; prodaja na veliko pa tudi na drobno po najnižji ceni. Blagovoljnih prejemnikov prosi

2—3 J. Krečmer.

Spomin za sveto birmo

se dobiva lično vezan za 40 kr.

v platno s zlatim obrezom za 50 „

pri Antonu Novaku, bukvozarju v Mariboru.

2—2 Tretji natis „Venca“ se pridno tiska.